

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 12. Necessitas & obligatio suscipiendi hoc Sacramentum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

Similiter S. Carolus Borromeus p. 1. tit. de his quæ pertinent ad Sacram. Confirm. monet, ut qui adultæ ætate confirmandi sunt, primo de peccatis confiteantur. Constitutiones quoque Constatientes apud Gobat tr. 2. de Confirm. n. 767. videntur, ne ullus, qui ad annos discretionis pervenit, accedat ad Confirmationem, nisi confessus. Confessionem pariter exigunt Constitutiones Synodales Eminentissimi Cardinalis le Camus tit. 6. a. 4.

79 Olim etiam jejunium exigebat allatus canon. ut jejunii. Sed ex quo Sacramentum hoc frequenter à meridie conferri cœpit, canon iste transiisse videtur de præcepto in consilium. Cùm ex præcepto ne Romæ quidem in usu sit, teste Jordano Episcopo Tragurienis in Dalmatia to. 2. elucubr. lib. 3. tit. 3. n. 13. Idem etiam non nisi consilium agnoscit S. Thomas q. 72. a. 12. ad 2.

CAPUT XI.

Sacramenti Confirmationis effectus.

- 80 **T**riplex est. Primus est gratiæ augmentum in iis qui dignè illud suscipiunt. Ut enim dicitur can. Spiritus sanctus de Consecr. dist. 5. Spiritus sanctus in fonte Baptismi plenitudinem tribuit ad innocentiam; in Confirmatione augmentum præstat ad gratiam. In Baptismo regeneramur ad vitam; post Baptismum confirmamur ad pugnam. In Baptismo abluimur; post Baptismum roboramur.
- 81 Secundus & proprius effectus ipsius (prior namque communis est aliis Sacramentis vivorum) est speciale robur Spiritus sancti ad confitendam viriliter fidem & nomen Christi, adversus hostes illius, ubi opus fuerit.
- 82 Tertius est character, quo confirmatus insignitur, velut notâ & cingulo militiæ Christianæ, atque ad spiritualem pugnam designatur. Et propter hunc characterem Sacramentum hoc inimitabile est, ut Tridentinum definit sess. 7. can. 9. post Gregorium III. can. de homine de Consecr. dist. 5. dicentem: de homine, qui à Pontifice confirmatus fuerit, denud illi talis iteratio prohibetur.

CAPUT XII.

Necessitas & obligatio suscipiendi hoc Sacramentum.

- 83 **S**acramentum Confirmationis necessitate medii ad salutem necessarium non esse Doctores conveniunt. An necessarium sit necessitate præcepti, controversum. Negant quippe Navarrus, Suarez, Nugnus, Ledesma, Valentia, Coninck, Gradus, & (ut ipse putat) Doctores communiter, alentes de eo suscipiendo nullibi extare præceptum.
- 84 Fateor Recentiores non paucos ita sentire. Sed hoc idem quia antiquitatis hac de re monumenta, Sanctorumque doctrinam non sunt scrutati. Ad quam attendens censeo cum Waldensî nostro doct. fid. c. 113. Hugone de S. Victore, Scoto, Armachano, Gersono, Richardo, Toletio, Bellarmino, Contentono, Farvacio, Hamelio, Cardinali le Camus Constat. Synodal. tit. 6. a. 4. Authore Contraversiarum Lexovicensium p. 3. Contr. 11. q. 3. Confirmationem esse necessariam necessitate præcepti, ita ut graviter peccet quisquis illam suscipere negligit, dum commodè potest, maxime si apud hæreticos, vel in eorum consiliis, seu vicinia commoretur.
- 85 Probatur 1°. ex can. omnes de Consecr. dist. 5. ubi sic: Omnes fideles per manus impositionem Episcoporum, Spiritum sanctum, post Baptismum, accipere debent, ut pleni Christiani inventiantur.
- 86 2°. ex can. omnes, inter canones Ilaaci Lin-

gonienis tit. 11. Omnes maximam curam habeant, ne sine Confirmatione Episcopi qui vitam finirent, animæ periclitentur. Periclitatur ergo anima sine Sacramenti hujus susceptione. Est autem peccatum non leve, isti periculo sese per negligentiam voluntariam exponere. Cùm periculum istud leve non censeat Amalarius Fortunatus (qui sæculo octavo florbat) l. 1. de Eccles. offic. c. 27. dicens, quod aliqui fortè damnabuntur, ob neglectam illius Sacramenti susceptionem. Unde exclamat: Quantum periculum incurrit, qui negligenter ex hoc mundo exit, sine manûs impositione confirmatoria. Enimverò Christus hoc Sacramentum instituit, tam ad conservationem fidei, ne deficiat in nobis; quam ad roborandam fragilitatem nostram contra tentationes demonis, mundi, & carnis; prout Cardinalis le Camus observat loco citato. Quanta verò nostra sit fragilitas, absque isto robore, apparuit in Apostolis, priusquam induerentur hac virtute ex alto; apparuit (inquam) ex fuga omnium, trinaque Petri negatione ad vocem ancillæ, &c. Vel ipsorum proinde Apostolorum exemplo seimus, quam facile sit Christianis in tentationibus deficere, & frequenter deficere, nisi Sacramenti hujus roborentur virtute. Idque quotidiana adhuc experientia docet. Tecte namque Boudartio de Constat. q. 5. experientia constat, quamplurimos hujus Sacramenti defectu recessisse à fide, multos transisse ad forislegia, veneficia, & cultum demonis. Ubi contra quamplurimos Martyres hoc Sacramento roborati, in fide & virtute constantissime perseverant, & ad sanguinem usque decertant.

Hinc ergo Confirmationis necessitatem benè colligit Gerion to. 2. in Compend. de Sacram. col. 78. aens, quod etiamsi Confirmatio non sit absoluta necessitatis, ad salutem tamen necessaria sit secundum quid. Nam, inquit, ad hoc quod debeat vita spiritalis, & salus in Baptismo adeptæ, robustè contra hostes spirituales custodiri, necesse habet hoc Sacramentum confirmari, & confortari (sicut si homo non debeat debilitari, et necesse est benè comedere, ut antè dixerat, necessitatem secundum quid explicando.) Unde dicit Hugo de S. Victore: quia prodest, si per Baptismum à lapsu erigeris, nisi etiam per Confirmationem ad standum confirmaris? Non quia sine Confirmatione non valet Baptismus ad salutem (quia hoc falsum est); sed quia frequenter in pugna spiritali, ex debilitate virtutis spiritalis accideret etiam facilitas cadendi, & proinde damnatio, nisi esset Confirmatio.

3°. probatur ex Concilio Laodiceno sub Sylvestro can. 48. Oportet eos qui illuminantur (id est baptizantur) post Baptisma inungi super cælesti chrysmate, & esse regni Christi participes. Vox autem oportet, in legibus, tam Ecclesiasticis, quam civilibus, ex communis Canonitarum Legistarumque sensu, necessitatem significat, uti l. 2. me dixisse memini.

4°. ex variis Sanctorum testimoniis, quæ profert Waldensî noster loco citato. Profecto Cyprianus episc. 70. ungi (inquit) necesse est eum qui baptizatus sit, ut accepto chrysmate, id est unctio- ne, esse unctus Dei, & habere in se gratiam possit. Cornelius Papa episc. ad Fabium Antiocheum, Novatianum reprehendit, quod cum in lecto, ob morbum baptizatus fuisset, liberatus à morbo reliqua non percepit, quæ juxta Ecclesiasticam regulam percipi debent, neque ab Episcopo signatus est. Quippe hoc signaculo minime percepto, quo tandem modo Spiritum sanctum potuit accipere? inquit apud Euseb. Hist. Eccles. l. 6. c. 43. Hieronymus Dial. contra Lucifer. Totius orbis mens & consensus, de manu baptizatis imponenda, instar præcepti obtinet. Hilarius Arclaiensis homil. de Pentecoste (quæ nomine Eusebii Mileni,

cum aliis vulgò citari solet) *Continuò transfigurati* sufficienti regenerationis beneficia; *victurum autem necessitas sunt Confirmationis auxilia.* Quæ verba habentur etiam in epist. ad Episcopos Hispaniæ, Melchadi Papæ vulgò adscriptâ, atque ex ipso refert Wadensis.

90 Ante istos omnes S. Clemen- Romanus epist. 4. ad Iulium: *Omibus (inquit) festinandum sine mora venasce Deo; Et demùm ab Episcopo consignari, id est septiformem Spiritus sancti gratiam percipere. Cùm aliqui perfectus Christianus nequaquam esse possit, is qui hoc Sacramentum prætermissit, ut à B. Petro accepimus, Et ceteri Apostoli præcipiente Domino docuerunt.* Testimonium S. Clementis efficacia constabit ex dicendis n. 94.

91 Quinta probatio petitur ex praxi Ecclesiæ, quæ summâ sollicitudine curat, semperque curavit, ne quis adultus ex hac vita, sine huius Sacramenti susceptione discedat, prout allati canones & Concilia abundè testantur, & cum illis Concilium Parisiense VI. c. 33. *Infirmi, Et morte periclitantibus, sicut Baptismi gratiâ succurrendum, ita incunctanter donum Spiritus sancti esse tradendum.* Concilium Mediolanense IV. sub S. Carolo Borromæo tit. de his quæ pertinent ad Sacram. Confirmit. *Videant item ne quis eorum qui sibi in curam traditi sunt, illud suscipere negligat. Quare præmonent, quod etiam Concilii Wormatiensis canonice sancitum est, ut quicumque intra Parochia suæ finis habitant, neque confirmati adducunt, illud omnes suscipiant, qui atavæ sunt; quâ Episcopus eos duxerit esse debere, qui ad hoc Sacramentum tunc accedant. Si quis vero neglexerit, canonicis subiaceat disciplinis.* In Pastorum verbis instructio- nis S. Carolus sic ait: *Si quis negligentes animadvertent (Parochus) eos paternâ oburgatione valde cohortabitur, ut ad Confirmationis Sacramentum percipiendum, datâ presentis Episcopi ministracionem celebrantis oportunitate, festinent. Alioquin illis timendam valde esse demonstrat, quod, eam potuerint, in re salutari tam negligentes existerent.* Additque poenam in negligentes, ex Concilio Remensi: *In Confirmationis Sacramento suscipiendo negligentes, ut Decreto Provinciali ex Canone Remensi cavetur, canonicis subiaceant disciplinis. Et propterea parentes, quorum negligentia id factum est, ex libro penitentiali penitentiam olim egisse annos tres appareat.* Act. p. 4. de Sacram. Confirmit.

92 Tridentinum quoque sess. 24. c. 4. de reform. statuit, ut primâ tonsurâ non initiatur, qui Sacramentum Confirmationis non susceperint. In Synodo item Leonici (teste Marchantio resolut. pastor. de Sacram. tr. 3. c. 1.) prohibetur, ne quis non confirmatus admittatur ad Sacramentum Matrimonii.

93 Sextam probationem suppeditat doctrina sancti Thomæ q. 72. a. 1. ad 3. *Omnia Sacramenta sunt aliquid necessaria ad salutem. Sed quedam, sine quibus non potest esse salus. Quedam vero, sicut hoc nunc operantur ad perfectionem salutis. Et hoc nunc Confirmatio est de necessitate salutis.* Nec verborum istorum claritatem elevat, quod addit, quod sine ea possit esse salus, dum tamen non præmittatur ex contemptu Sacramenti. Illius quippe censetur esse contemptor (ait Sylvester) qui illud potest commode suscipere, & non curat, sed absque ulla rationabili causa negligit. Cùm enim vita præsens ad eam plena sit tentationibus, tam salutare contra eas remedium sine rationabili causa non curans suscipere, & remedium illud, & divinam bonitatem illud tam benignè offerentem, & salutem suam censetur contemnere, ut etiam sapienter observavit Hiberniæ Primas Armacanus l. 9. c. 2. ibi:

Donum Confirmationis contemnens, aut illud non curans, cum possit illud accipere, moris suæ salutis neglector, & benevolentia divina contemptor arguitur.

Septima probatio est, quia Christiani omnes 94 seriam operam navare tenentur ad acquirendam perfectionem Christianam, juxta illud: *Estote perfecti, sicut Pater vester celestis perfectus est.* Quod utique Christus Christianis omnibus dixit, ut videre est apud Marcum, *Quod vobis dico, omnibus dico.* Ad serid namque tendendum ad Christianam perfectionem Christianus omnis tenetur ex baptismali professione, sicut Religiosus omnis ex professione religiosa. *Et quid queso amplius Caribusa habet, quam Christiana Religio (ait sanctus Thomas Villanovanus conc. 3. in Adventu Domini) quantum attinet ad mores, Et sanctitatem, Et puritatem, exceptis ceremoniis, Et votis? Vide quæ ex Basilio & Chrysostomo hac de re dixit. 1. Prolegomeno 3. c. 4. 5. 6. & 7.*

Acquirendæ verò Christianæ perfectioni Con- 95 firmationis Sacramentum necessarium est: utpote ad hoc institutum, ut per Baptisum in Christo natus, ad divini status sui (in Christo inchoati) perfectionem evectur, ut constat ex Patribus supra laudatis, qui Confirmationem propterea necessariam aiunt, ut pleni Christiani inveniantur, ut perfecti Christiani esse possimus, &c. Siquidem Confirmatio, ut D. Dionysius testatur de Ecclesiæ Hierarch. c. 2. *est perficiens unctio, est sacra divini oris perfectio.* Quemadmodum enim natura intendit, ut natus infans adolescat, & ad perfectam crescat ætatem; sic Deus intendit, ut per Baptisum genitum in Christo infans, crescat ad perfectam ætatem, sive utique ad perfectionem divinæ nativitatæ, vitæque spiritualis per Baptisum acquirat. Ad quod robur & gratiam accipit per Confirmationem. Quam proinde qui non curat accipere, dum commode potest, non curat perfectus fieri Christianus; imò nequidem curat ad hoc gratiæ plenitudinem accipere, ad persistendum contra exteriores impugnatores, & impedienda vitæ Christianæ. Igitur seriam operam navare non vult, ad acquisitionem perfectionis Christianæ.

Nec se excusare potest, dicendo, quod christi- 96 tianam perfectionem per orationem vel Eucharistiam acquirere poterit. Ut enim Angelicus Doctor ait q. 73. a. 1. ad 1. duplex est perfectio: una que est in ipso homine, ad quam pervenitur per augmentum, Et talis perfectio competit Confirmationi. Alia autem est perfectio, quam homo consequitur ex adiunctione alienius extrinseci, hominem conservantis, puta ex adiunctione eidi, indumenti. Et talis perfectio competit Eucharistia. Quod Sacramentum, dum realis sumitur, gratia augetur, Et vita spiritualis perficitur. Aliter tamen quam per Sacramentum Confirmationis, in quo augetur Et perficitur gratia, ad persistendum contra exteriores impugnatores inimicorum. Per hoc autem (Eucharistia) Sacramentum, augetur gratia, Et perficitur spiritualis vita, ad hoc quod homo in seipso perfectus existat, per conjunctionem ad Deum. Christianus autem non solum satagere debet, & serid satagere, ut in seipso perfectus sit per conjunctionem ad Deum; verum etiam ut perfectus sit ad persistendum contra exteriores impugnatores inimicorum. Cùm serid satagere debeat, ne ab interna perfectione conjunctionis ad Deum, per exteriores inimicorum impugnatores deiciatur.

Hanc autem necessariam perfectionem, seu gratiæ plenitudinem, Deus regulariter non dat, nisi per medium à se institutum, quod est Confirmationis Sacramentum, in re vel in voto susceptum. Quia sicut nullas consequitur effectum Baptismi,

sine Baptismo, in re vel in voto: ita nullus consequitur effectum Confirmationis (dictam utique gratia plenitudinem ad perficiendum necessariam) sine Confirmatione, vel sine voto ipsius, ait S. Doctor q. 72. a. 6. ad 1. Votum autem ipsius fincerum non habet, qui, cum commodè in re suscipere possit, negligit.

98 Nec perfectio, quæ per Eucharistiam conferitur, tollit necessitatem perfectionis acquirendæ per Confirmationem: utpote necessariæ ad conservandam perfectionem conjunctionis ad Deum, quæ est effectus Eucharistiæ.

99 Idè homini Confirmationem suscipere negligenti, dum commodè potest, nec orare sufficit, nec Eucharistiam frequentare: his enim mediis contra exteriores inimicorum impugnationes non perfillet, quamdiu media ad perficiendum, sive ad fortiter pugnandum contra impugnationes illas, divinitus instituta, sibi oblatæ respiciunt. Justo quippe Dei iudicio, quæ petimus, non impetramus, dum illa voluntariè negligimus, quæ Deus ad id quod petimus assequendum instituit. Inde enim frequenter, imò frequentissimè experimur, tot nostras orationes, tot communiones, tot elemosinas, tot jejunia non impetrare quod petimus, quia media ad hoc impetrandum specialiter instituta usurpare negligimus, impleturque in nobis quod Jacobi 4. dicitur: *Petitiss, & non accipitis, eò quod malè petatis.*

100 Hæc sunt attentionis nostræ fundamenta. Ex quibus pronum est colligere, suscipiendæ Confirmationis præceptum esse divinum, ex Christi proveniens institutione. Cui Ecclesia suum quoque præceptum addidit, ut ex allatis Canonibus, Conciliis, Patribus, & penis in negligentibus lais, videtur perspicuum.

101 Et quia præceptum istud est de re gravi, ex cuius negligentia fieri potest ut damnetur, aliàs salvandus, haud dubiè graviter obligat ad Confirmationis susceptionem, post duodecimum saltem annum, diù non differendam. Ut enim Amalarius Fortunatus ait l. 1. c. 27. de illis qui per negligentiam omittunt Episcopii præsentiam, & non suscipiunt manus impositionem, pensandum est, ne forte injusitè illa damnetur, in qua negligenter exercent justitiam. Quia debuerunt festinare ad manus impositionem. Sicut enim Christus dicit: *nisi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu Sancto, non potest introire in regnum Dei; similiter dicit: nisi abundaverit justitia vestra plusquam Scribarum, & Phariseorum, non intrabitis in regnum calorum.* Quod postquam ex Augustino confirmavit: *Videamus (inquit) ex verbis Augustini, quantum periculum incurrat, qui negligenter exit de mundo sine impositione manus. Siquidem dona Spiritus sancti sunt ornamenta vestis, qua tribuit Deus menti per impositionem manus, sine quibus periculosum est aliquem inveniri in convivio Regis, ne audiat vocem terribilem dicentis: AMICE, QUOMODÒ HUC INTRASTI, NON HABENS VESTEM NUPTIALEM?* Est enim periculum non parvum, ne sine veste nuptiali finaliter inveniat, id est à charitate excidat, qui salutis suæ incurias, oblata sibi Spiritus sancti dona, spiritualeque robur contra inimicos suos exteriores, suscipere per desidiam negligit.

102 Donorum istorum, spiritualisque roboris necessitatem agnoverunt sanctissimi viri Maurilius, Episcopus Andegavenis, & Anselmus, Archiepiscopus Cantuariensis. Idèque penitentiam magnam egerunt pro negligentia, quam sibi commississe vixi sunt in administrando hoc Sacramento.

103 De Maurilio namque Fortunatus Monachus, Scriptor antiquus, apud Surium to. 5. ad diem 13. Septembris scribit, quòd matrona quædam

ipsi in B. Petri Basilica solemnitate celebranti advenit, cum moriente puero, postulans ut filio suo manuum suarum impositione Spiritum sanctum daret, antequam obiret. Sed remorante in sancta corporis & sanguinis Consecratione paululum Præsule, puer obijt. Expleto autem sancta solemnitate officio, & obitu pueri, qui absque chrysmatis dono excefferat, percognito, totum id suæ desideranti deputavit, lacrymis multo tempore irremediabilibus suæ culpam lugens inobedientiam. Cui cum nec ista sufficerent, dixit, multumque quid ageret, animo colluctante, tandem reperit, quòd inter concives tanta negligentia piaculum plene expiari nequirit, nisi singularis elapsus, civis, patriamque relinqueres. Acceptis itaque Sacramenti Andegavenis clavibus, & patria clam scedens, projecit in mare claves, dicens: *nisi has iterum claves videre meruerò, patriam, urbemque nunquam repetam.* Cùmque septem annis hortulanum egisset viri Principis, reperiens à suis, receptisque Ecclesiæ suæ clavibus (quas in ventre piscis exenterati unus ex ipsis invenerat) Andegavum rediit, dictumque puerum ad vitam revocavit, quem propterea Renatum appellavit.

De S. Anselmo Edinerus (Anselmi convictor) sic narrat: *Sexto die, cum jam innumeram multitudinem confirmasset, & nos à loco discessuros longum iter ipsius dicit, quod instabat, festinare compelleres, ecce puella quedam domum, de qua equos ascensuri egrediebamur, introit, stibilibi pietatis affectu se confirmari deposcens. Quod quidam e sociis nostris audientes, nimis molèste tulerunt. ... Quid plura? virum precibus puella prebere volentem, ipsi objecta longitudine via, objectis periculis, quæ nocturnos viatores, in peregrina quàm maxime patria, comprehendere solent, desinuerunt, & ne voci ipsius audistim preberet obtinuerunt. Sed ubi aliquantum processimus, venit Patri in mentem, quibus acquireret, quid egerit. Illud nimis impieatis seipsum arguens, tantum exinde concepit cordis dolorem, ut quamdiu vive præsentem superjuit, penitendo ipsius facti ab animo ejus non recessit. O quàm alia fuit opinio sanctissimorum Episcoporum illorum, quàm Diana, qui p. 10. tr. 11. resol. 4. cenet Episcopum non teneri conferre postulantis hoc Sacramentum, etiam ante collationem Ordinum, nisi sub veniali! Aliter professèd cenet Amalarius Fortunatus, dum de Episcopis, in eo negligentibus, loco citato scriptum esse dicit: *Serve male, & piger, &c. Inutilem servum projicite in tenebras exteriores, &c.* Consideraverunt utique sancti Patres hujus Sacramenti privationem esse privationem doni, quod Salvator ipse Act. 1. vocat promissionem Patris, quam audistis, inquit, per os meum. Quodque 2. Cor. 1. vocatur pignus Spiritus. De quo Joan. 7. Nondum erat Spiritus datus, quia Jesus nondum erat glorificatus. Quod denique Jacobi 1. vocatur donum perfectum, sine quo nullus est perfectus Christianus. Quandoquidem hujus sancti chrysmatis dono accepto (ait S. Cyrillus Hierosol. Catech. mystag. 3.) meritiò appellamini Christiani, veram efficietes appellacionem in ipsa regeneratione. Antequam enim vobis hæc gratia donata esset, non eratis proprie digni eo nomine; sed pergentes eò usque progressi estis, ut efficieremini Christiani.*

CAPUT XIII.

Patrinus Confirmationis.

DE eo breviter dico 1°. Patrinum in Confirmatione abhibendum ex præcepto, sive ex consuetudine Ecclesiæ, de qua mentio fit cap. 11. quis, cap. dictum est, cap. de his 30. q. 1. Rationem